

Petroquímica de fi d'estudis

Adeu, calderins, serpentins, naftes i benzines
a la torre de fraccionament només m'hi queda asfalt.
Fins aviat, sulfats, destil·lats, querosens i parafines
Tic-tac. Les agulles del manòmetre dansen.

Purgueu-me els pulmons,
l'àcid acètic als ulls,
la sosa càustica al nas,
l'aiguarràs als ronyons,
que les llàgrimes, condensen
i les vàlvules, m'estrangulen.
Cloc-cloc. Les goteres xiuxiuegen que aquest ja no és el meu lloc.

Arrapada a l'ampit de les finestres de davant els ascensors, deixo fugir els minuts mentre plou lleixiu sobre Collserola. Les llums molles dels autobusos llisquen per la Diagonal i, a la llunyania, Sant Pere Màrtir es difumina darrere una cortina grisa.

Estimada Planta 9, és hora de marxar, però les soles de les sabates s'han fos amb el terra fred. Sospeso entrar un darrer cop al Departament d'Electrònica, agrair per enèsima vegada als tutors la seva dedicació i suport, però crec que ja hem quedat prou acomiadats a la defensa. Em fa llàstima, però, no dir adeu a l'agenda aturada a 5 de maig de 1998 oblidada sobre una tauleta, ni als oscil·loscopis que m'han acompanyat els últims mesos.

M'he posat el jersei que el pare també duia quan estudiava aquí. Demà, guardaré els meus apunts al costat dels seus, sota la taula del despatx. De moment, sospiro fins que aconseguixo respirar l'oxigen resclosit de les catacumbes de tubs i canonades del soterrani. El vapor reescalfat als pulmons em crema, tot i aquest febrer que s'escola per les juntes malmeses dels vidres.

Ja n'hi ha prou, em dic severament. *Ja no hi faig res, aquí*. Recullo la motxilla del terra i em col·loco la carpeta espellofada sota el braç, mentre em debato entre anestesiar el trajecte agafant l'ascensor, o llançar-me al torrent desbordat de nostàlgies que inunda les escales. *Vigila, esperit, vigila, no perdís mai el teu nord, no et deixis dur a la tranquil·la aigua mansa de cap port* em recorda Joan Maragall a cau d'orella. Som-hi doncs, cap als esglaons.

M'arrossego escales avall, postergant l'arribada al replà inferior. Amb les mans encara suades, acarono la paret de rajoletes grises, més pròpies d'un lavabo o d'una piscina que d'una facultat. Avui, la nena que somiava ser matemàtica, baixa les escales de l'edifici H amb el títol d'enginyera industrial a les espatlles.

El camí semblava llarg però, forçosament, tot arriba. Planta 8, aquí vaig fer-hi l'última classe del màster. Vaig arribar molt tard, quan només quedaven quatre diapositives i la informació reglamentària sobre l'examen final. A primer de grau, anava sempre a classe, diligent. A mesura que passaven els anys, suposo que em vaig anar desencisant i esgotant, a parts iguals. Enyorava els apunts a pissarra, desplaçats pels *powerpoints*, i les llargues demostracions de principis i teoremes, arraconades per Codis Tècnics i aproximacions barroeres però funcionals.

Planta 7. No hi tinc masses records, més enllà d'unes borroses primeres pràctiques de Mecànica Fonamental en que mesuràvem, innocents, el període d'oscil·lació d'un pèndol.

Amb l'ímpetu sobtat que caracteritza els esforços finals, accelero el pas. A la Planta 6, m'acomio de les aules llargues de seients amb encoixinat vermell, on fèiem alguna assignatura d'organització. A la Planta 5, se m'escapa mig somriure recordant com sempre hi espetegava per error intentant trobar el departament d'Estadística.

A mesura que baixo, l'aire va esdevenint més dens, assolint la densitat del plom en arribar a la Planta 4. Aquí em vaig enamorar del càlcul d'estructures. Un professor amb bata blanca ens parlava de pòrtics i voladissos com qui parla d'alta literatura, ens desvetllava les entranyes de mecanismes complexos (*una barra només transmet força en la seva direcció*) i ens advertia que el vinclament s'amaga entre les ombres més esveltes. L'amor envers el formigó armat va ser passatger, però l'agraïment cap a aquell professor, així com cap a tants d'altres que han estat *mestres*, perdurarà sempre en mi. D'alguns n'aconsegueixo convocar noms i cognoms; d'altres, ja només en resta la mirada pacient de la saviesa.

I llavors, la Planta 3, llar de les últimes classes presencials. En una llambregada, veig reflectides al vidre les cares dels qui ja no hi son. Companys i amics que han acabat, que han marxat, que ja treballen, que han tornat al seu poble o que ja no se'n paren. Tot això ha valgut la pena perquè ho he compartit amb ells, penso des de la solitud dels darrers quadrimestres. Aquests dos anys de pantalles han trencat alguna cosa, que tornarà a créixer, però que ja en serà una altra. Cal assumir que la vida que teníem abans, aquí, va quedar inevitablement congelada en aquell març. Recupero el *sapigueu que no esteu sols* que ens deia la Neus en un correu electrònic als inicis del confinament, i segueixo avançant.

Planta 2. A mà dreta, el replà està absolutament impregnat d'un regust agredolç. Com aquelles travesses en que només perceps la totalitat del camí quan arribes al cim, ara contemplo els dos anys treballats en aquest despatx, remant a braços entre convertidors, pols i cables submarins, i l'abisme m'eriça la pell. El dubte etern (*m'hi hauria d'haver quedat?*) em vigila l'esquena mentre recupero els esglaons.

Arribant a la Planta 1, no sento la característica fressa de plats i culleretes, ni m'engoleix l'habitual desbandada d'alumnes. Es fa estrany ser a l'Escola en aquests dies buits. Una sensació d'entre paràsit i visitant, m'aclapara. Potser és que ja començo a percebre la distància del qui tanca una etapa, que s'anirà eixamplant a mesura que passin els anys.

Intento saltar-me d'una passa el bar (*¿un americano como siempre, no?*), les assemblees dels divendres, el local de l'Aula Lliure, i les hores a les aules d'informàtica i, finalment, aterro a la Planta 0.

Tanco els ulls un instant per fer un darrer viatge als pavellons laberíntics; m'acomio de les màquines d'assaig, de les bombes axials i dels PLC. Ressonen passes llunyanes al passadís de les B, que parlen d'entropia i de càlcul integral, i que lentament emmudeixen dins el pou de la memòria, que comença a enterbolir-se.

El crepitat d'un arc voltaic que allà sota espetega em fa obrir els ulls. Enyoraré el laboratori d'alta tensió, els colossals i temibles aparells, i l'ermità entranyable que els custodia.

Retenint a les ninetes aquesta llum tènue que ara travessa la peixera, deixo enrere tot aquest món. Adeu, heura verda de la plaça de l'Enginy. Seguint un presagi, entreveig aquella nena, la que somiava ser matemàtica, jugant sota les flors violetes dels escocells. Deixo que s'hi quedi, aquí amagada, i arribo al Hall.

M'acomio internament de l'home afable de cabells blancs que sempre em saluda des de recepció, i de l'escalfor marró de la Sala d'Actes. Una revolada d'aire trist m'encongeix els intestins: no m'he pogut graduar davant l'escut. Semblava que havíem de fer grans coses, i marxem discretament. Serà que així havia de ser.

Trepitjo la catifa grisa dels dies de pluja, i les portes automàtiques s'obren, i es tanquen. Des de la parada d'autobús, miro per darrer cop les lletres de la façana. Sempre m'ha semblat una catedral, aquest edifici de vent. L'estructura cartesiana de vidres grisos i aparells d'aire acondicionat exhala el mateix rigor rígid que la pols dels laboratoris. Algun dia, en nom del progrés, ho tiraran tot a terra i llavors ja mai ningú sabrà l'olor que desprenen els mobles de fusta massissa de la planta de direcció, ni les històries que expliquen els antics voltímetres al soterrani d'electrotècnia.

Llavors, entre aquests pensaments, em sembla escoltar una veu que canta que des de sota les flors violetes. Discretament, entona aquells versos que en Salvador Cardona va fer sonar en acabar Projecte I:

*Quan surts per fer el viatge cap a Itaca,
has de pregar que el camí sigui llarg,
ple d'aventures, ple de coneixences.*

*Has de pregar que el camí sigui llarg,
que siguin moltes les matinades
que entraràs en un port
que els teus ulls ignoraven,
i vagis a ciutats
per aprendre del que saben.*